

JØRN
LIER
HORST

CLUE

ZÁHADA
MOŘSKÉHO
DNA

≡ KNIHA ZLIN

**JØRN
LIER
HORST**

**ZÁHADA
MOŘSKÉHO
DNA**

V překladu Pavly Nejedlé

≡ KNIHA ZLIN

„Ke štěstí vede zlatá střední cesta.“

VOLNĚ PODLE ARISTOTELOVA, 384–322 př. n. l.

Nález na pláži

Půlka písečné pláže byla uzavřená. Červenobílé bezpečnostní pásky se třepotaly v suchém odpoledním větru.

Cecílie měla v botách jemný písek. Leo do ní štouchl loktem a kývl směrem k cestě vedoucí k pláži. Přijíždělo tudy ještě jedno policejní auto.

Cecílie, Leo a Une nebyli jediní přihlížející. Většina z hostů ubytovaných v penzionu, lidé, co se přišli vykoupat, a ostatní obyvatelé Škunerové zátoky se srocovali v malých hloučcích, aby jim nic neuniklo. Egon vrtěl ocasem a škubal za vodítko. Une mu položila ruku na čumák, aby ho zklidnila.

Zpoza zábran se ozývaly vysílačky, telefony a tlumené hovory. Kriminální technici v bílých kombinézách se skláněli nad mapou.

Vlny narážely do břehu a vracely se zpátky do moře. Nad zátokou kroužilo pár racků. Otáčeli hlavy ze strany na stranu, jak hledali něco k snědku.

Bylo hezky. Tmavomodré nebe bez mráčků. Vzduch byl teplý, ale nebylo parno.

Statný muž s hustými černými vlasy rázně kráčel k bezpečnostním páskám. Kravatu měl u krku povolenou a rukávy u košile vyhrnuté. Ukázal svoji identifikační kartu a jiný policista v uniformě ho pustil dovnitř. Zdálo se, že ten v civilním oblečení je šéf.

Jeden fotograf pozvedl aparát a vyfotil ho, nějaký novinář se z něj pokusil dostat odpovědi na pár otázek. Policista v civilu se však nezastavil.

Cecílie se rukou dotkla medailonku, který jí visel kolem krku, a cítila, jak se jí rozbušilo srdce.

Přes to všechno, co se kolem ní dělo, nedokázala přestat myslet na medailonek, který měl na víčku vyrytého anděla s dítětem. Pohledem bloudila po mořské hladině, která se na slunci leskla jako sklo.

Medailonek patřil její mamince. Měla ho na krku, když loni v létě zmizela. O týden později ji po odlivu našli na kamenech pod majákem u Úhořího ostrohu, jenže medailonek byl pryč.

Cecílie zahrnala myšlenky na maminku a medailonek. Policista s kravatou přistoupil k pihovatému klučkoví s ježatými zrzavými vlasy. Právě on objevil to, co moře vyplavilo. Leo zvedl videokameru a přiblížil si je. Cecílie mu nahlížela přes rameno. Viděli, jak si policista něco poznamenává do notesu. Obraz na displeji Leoovy kamery všechno zvětšil natolik, že šlo skoro přečíst, co si policista píše. Pak Leo obraz zase oddálil a z dál-

ky kamerou snímal dav přihlížejících. Jedním z nich byl i muž, co bydlel v pokoji 213 a jmenoval se Lukas Vallset. Cecílie přimhouřila oči a sklonila se k malému displeji. Něco jí na muži nesedělo. Vypadal, že ho vlastně moc nezajímá, co se za policejními páskami děje. Jen tam tak postával a téměř celou tvář mu zakrývala kšiltovka. Už si toho všimla dřív, když se dneska ráno ubytoval. Něco jí na něm prostě nesedělo.

Cecílie vzhlédla. Lukas Vallset si posunul brýle a mrkl na hodinky, jako by na něco nebo na někoho netrpělivě čekal. Za ním stál Starouš Tim a opíral se o hůl. Přestože bylo teplo, měl na sobě tlustý vlněný svetr a drbal se v dlouhém šedém plnovousu. Dívčiny myšlenky se toulaly bůhví kde. Loni maminku našel právě Starouš Tim. Nikdo nevěděl, co se s ní vlastně stalo, jen že se utopila. Před třemi týdny se ale objevil její medailonek. Jedna žena, která se v penzionu ubytovala, ho měla na krku. Historika o tom, jak se k němu dostala, zněla zvláště, ale stejně tak byl zvláštní i muž, od kterého šperk dostala. Ptáčník. Cecílie se rozhodla, že si s ním promluví, jakmile do Škunerové zátoky přijede.

Muž z pokoje 213 si sundal kšiltovku a otřel si čelo. Rozhlédl se kolem sebe a na malý okamžik, než se odvrátil, se jeho pohled střetl s Cecíliiným. Zase se dotkla medailonku. Na mužových očích bylo něco divného, jen nevěděla co.

Dole na pláži si jeden z techniků v bílé kombiněze dřepel a začal do něčeho šťourat. Ostatní policisté ho

obklopili. Egon se zvedl a zavrčel. Une ho okřikla a přitáhla mu vodítko, aby jí neutekl za pásku. Leo namířil kameru na to, čím se policisté zabývali, přiblížil si to a zaostřil. Byla to běžecká bota. Voda dorážející na břeh s ní pohazovala sem a tam, a přestože se zdálo, že ji každá vlna vracející se do moře strhne s sebou, pokračuje ji to vyvrhlo zpátky na pláž. Do tkaniček, stále ještě zavázaných, se zapletly chaluhy a mořská tráva. Podrážka byla porostlá vrstvou hnědých řas.

Starouš Tim popošel k dětem a s vystrčenou bradou sledoval, co se děje za páskami.

Cecílie nakoukla do kamery, aby si prohlédla detaily. Na první pohled se bota nijak nelišila od jiných odpadků, které moře vyvrhlo. Na pláži se povalovaly klacky, prázdné plastové láhve a zbytky lan. Jenže silnější vlna botu převrátila na druhou stranu a oni spatřili, co bylo důvodem k policejnímu výjezdu. Z boty čouhal bledý kus kosti a z něj na obě strany viselo cosi jako cáry kůže.

„Odříznutá noha,“ pronesl chraplavě Starouš Tim.

Jeden z policistů uchopil lopatku a zaryl ji pod botu. Trocha písku, pár mušlí a něco mořské vody putovalo do bílé přepravky.

„Fuj, to je hnusný,“ prohlásila Une.

Slunce zastínil temný mrak. Vrhł na všechno před nimi stín a Cecílie se otrásla. Staroušovi Timovi zbělely klouby, jak pevně svíral hůl.

„Není to první bota, co objevili,“ řekl. „Před pár dny se našla ještě jedna.“

„Dvě uříznuté nohy?“ vyhrkla s odporem Cecílie.

Starouš Tim přikývl.

„A aby to nebylo málo,“ pokračoval, „obě jsou levé.“

Leo se k němu otočil.

„Jak to víte?“

Staroušovi Timovi se po tváři rozlil šibalský úsměv.

„Četl jsem knížku,“ odpověděl.

„Střih!“ ozvalo se zpoza pásek.

Filmový režisér se zvedl z místa za velkou kamerou a vydal se k hercům. Už je obklopovali lidé, co jim rovnali kostýmy, a jedna z žen jim štětcem přepudrovala tváře.

Cecílii už dění na břehu tolik nezajímalo. Stejně to nebyla skutečnost. Ohlédla se a všimla si, že si Lukas Vallset stáhl kšiltovku hlouběji do očí a zamířil zpátky k penzionu. Něco jí na něm nesedělo. Cosi tu nehrálo. Něco se jí na něm prostě nelíbilo. Ani trochu.

Film o filmu

„Třicet minut pauza,“ zavolal režisér.

Herci, zvukaři a kameramani se usadili do stínu. Jen jeden člověk nepřestal natáčet. Byl to Jesper Moland. Seznámili se s ním během těch tří dnů, co byl filmový štáb ubytovaný v penzionu. Studoval filmovou školu a vlastně do štábu nepatřil, ale zachycoval průběh natáčení, točil takzvaný film o filmu čili film o tom, jak se natáčí film. Za prvé to byla dobrá příležitost, aby se Jesper naučil pracovat s filmovým materiálem, za druhé to bude vtípná vzpomínka pro ty, kdo na filmu pracují. A až snímek vyjde na DVD, bude film o filmu tvořit bonusový materiál.

„Tamhle je,“ řekl Leo a kývl směrem k ženě, co přicházela od penzionu. Měla na sobě bílé letní šaty, které jí při chůzi vlály kolem nohou. Byla to Sofie Wangová. Hrála hlavní ženskou roli, ale zatím nevystupovala v žádné z natáčených scén, a tak dorazila teprve dnes.

Když se přiblížila, namířil na ni Jesper kameru.

„Ne,“ zvedla proti němu odmítavě ruku. „Ve smlouvě není nic o tom, že bych měla figurovat na bonusovém materiálu.“

Odvrátila tvář a pokračovala směrem k režisérovi, který ještě pořád stál na břehu.

Leo nechal kameru běžet. Před třemi týdny dostali Cecílie, Leo a Une odměnu ve výši sto tisíc norských korun za to, že našli vzácné maltézké hodiny, které byly ukradeny během vloupání do zlatnictví v Oslu. Peníze si mezi sebou spravedlivě rozdělili. Cecílie si koupila opravdovou potápěčskou masku se šnorchem a ploutvemi, Une mobilní telefon a Leo kameru. Zbytek peněz si uložili do banky.

Jesper se vydal k muži s plastovou přepravkou, do níž byla uložena odříznutá noha. Jeden z herců ji zvedl před kameru. Cecílie a Une k nim přistoupily. Leo je se svojí novou kamerou následoval.

„Vypadá jako pravá,“ komentoval Jesper záběr.

Herec v bílé kombinéze se pousmál.

„Ve skutečnosti je to prasečí noha, kterou rekvizitář sehnal na jatkách,“ vysvětlil. „Nacpal ji do staré tenisky a pak ji i s nohou deset hodin vařil v kotli, aby vypadala, že už je nějakou dobu ve vodě.“

Leo si záběr přiblížil. Vypadalo to jako lidská noha utržená nebo odervaná v kotníku od zbytku těla. Na obě strany vyhřezávaly cary tlusté kůže. Mezi pozůstatky šedobílé tkáně uvnitř boty zahlédli pahýl světlé kosti. Cecílie se otřásla. Působilo to úplně opravdově.

Rozhovor Sofie Wangové s režisérem za jejich zády byl najednou hlasitější. Cecílie, Une a Leo se k nim obrátili. Šlo v něm o čtené zkoušky nebo něco podobného, ale nebylo přesně rozumět, co říkají. Nakonec Sofie Wangová rozhodla rukama a namířila si to zpátky k penzionu.

Režisér jen kroutil hlavou. Jmenoval se Carl Berglund, ale říkalo se mu prostě CB. Chodil do školy s Cecíliiným tátou, a když loni v létě Cecíliina maminka zmizela, byl zrovna v penzionu ubytovaný. Nyní se sem vrátil s celým štábem.

Založil si ruce v bok a zavrtěl hlavou, pak překročil tlusté elektrické kabely, které ležely na zemi, a vydal se směrem k dětem.

„Ach ty filmové hvězdy,“ povzdechl si. „Jste připravení na zítřejší natáčení?“

„Rozhodně,“ ujistila ho Cecílie.

Následujícího dne se totiž měli také postavit před kameru. CB se chystal natočit akční scénu, v níž se budou pronásledovat dvě lodě, a až se budou plnou rychlostí řídit kolem plochého kamenného útesu, potřebovali, aby se na něm někdo opaloval.

„Komparz je skoro stejně tak významný jako herci,“ vysvětloval CB s pohledem upřeným do Leovy kamery. „Přestože nebudete nic říkat a v pozadí se v podstatě jen mihnete, pro celkový dojem je to důležité.“

Leo vypnul kameru.

„Hlásí, že bude pěkně,“ prohlásil.

CB se spokojeně usmál.

„Bude to zásadní natáčecí den. Budeme filmovat na pět kamer. Scéna, v níž člun narazí do útesu, bude vrcholem filmu.“

Leo přikývl. Během pár posledních dní je Jesper hodně naučil o nasvícení, úhlech záběru, záběrech samotných, zlomových bodech a budování napětí ve filmu. Neběželo jen o to, začít natáčet. Všechno se muselo důkladně promyslet. Příběh se nikdy neodvívá přímočaře. Je to jízda nahoru a dolů podle toho, jak napínavý je zrovna děj a jak rychle se události odvíjejí. Křivka napětí představuje způsob vyprávění příběhu k jeho vyvrcholení. Napětí stoupá k vrcholu, poté opadá a buduje se znovu od začátku.

„CB!“

Carl Berglund se otočil. Zavolal na něj jeden z kameramanů. Režisér zvedl ruku, jakože hned přijde.

„Vezměte s sebou i Egona,“ řekl a ukázal na Unina psa. „Bude se nám hodit i psí statista,“ dodal s úsměvem, než odešel k filmařům.

Leo znovu zvedl kameru a zapnul ji.

Za deset minut přestávka uplynula a všechno bylo připraveno na další scénu. CB poslal policistu s kravatou až k vodě, dal mu pár pokynů ohledně toho, co má dělat, a pak se vrátil za kameru.

„Připravit na akci!“ zvolal asistent režie a pozvedl klapku, tabulku rozdělenou na dvě části, na které stálo číslo scény a záběru. „Ticho na place!“

Ostatní ze štábu opakovali jako ozvěna: „Ticho na place!“

„Kamera!“

„Jede!“ odpověděl kameraman.

Asistent režie klapl klapkou a otočil se k herci.

„Akce!“

Policista v kravatě a košili s vyhrnutými rukávy otevřel pusku a chtěl spustit svoji repliku. V tu chvíli se ozvala hlasitá rána.